

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

ПОГОДЖУЮ

Гарант ОПП

доц. С.А. Нестеренко
«28» 11 2019 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав.кафедри СГН

доц. О.М. Максимець
«26» 11 2019 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО - СИЛАБУС

з дисципліни: Логіка та риторика

(найменування дисципліни)

для спеціальності: 073 Менеджмент за ОПП Менеджмент

(шифр, найменування спеціальності, освітньої програми)

форма навчання: денна

(денна, заочна)

Кількість кредитів: 3 кредити

Курс: 3-й

Семестр: 5-й

Злістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС: – 50 годин,

Форма контролю – диференційований залік

(екзамен або диференційований залік)

Загальна кількість годин – 90 годин

2019-2020 н.р.

«ЛОГІКА ТА РИТОРИКА». Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр економіки та бізнесу спеціальності 073 «Менеджмент». – Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 9 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» (Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16 с.) та Програми навчальної дисципліни «Логіка та риторика» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр». – Мелітополь: ТДАТУ, 2019.

(документ ким і коли виданий)

Розробники: Тараненко Г.Г., к.пед.н., доцент

Рецензент: Ісакова О.І., к.філос.н., доцент.

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Суспільно-гуманітарних наук» протокол № 3 від «26» 11 20 19 року

Завідувач кафедри СГН

доц. О.М.Максимець О.М.Максимець

Схвалено методичною комісією економіки та бізнесу спеціальності 073 «Менеджмент» для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за ОПП Менеджмент.

Протокол № 5 від «10» 12 20 19 року

Голова, доц. А.А.Костякова А.А.Костякова

1. Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення.

Курс «Логіка та риторика» є складовою гуманітарного циклу підготовки майбутнього фахівця, що уможливорює формування культури мислення. Засвоєння курсу логіки та риторики передбачає, що здобувач вищої освіти зможе здійснити перехід від інтуїтивного вміння оперувати думками і поняттями, термінами і визначеннями до свідомого використання логічних правил і законів мислення; сформує уявлення про основні формально-логічні операції та принципи їх дії, зокрема – в проблемних ситуаціях повсякденного спілкування, громадського життя, навчального процесу, при написанні наукової роботи тощо; навчиться аналізувати, порівнювати, узагальнювати, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, аргументовано проводити міркування, докази тощо; навчиться помічати логічні помилки в усній і письмовій мові, віднаходити правильні шляхи спростування цих помилок; виробить вміння вірно будувати висновки, логічно вибудовувати доведення та ефективно працювати з аудиторією.

Кількість кредитів - 3

Час і місце проведення : 5 семестр, відповідно до розкладу

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/index.php?categoryid=335>

*Примітка – для входу на портал здобувачу надається логін та пароль.

2. Мета викладання дисципліни.

Мета викладання навчальної дисципліни «Логіка та риторика» полягає в тому, щоб у доступній формі сформувані уявлення про закони й форми мислення та практичне значення науки, яка їх вивчає.

3. Завдання вивчення дисципліни.

Завданням курсу є: навчити аналізувати термінологію та знаходити протиріччя в мисленні; навчити застосовувати логічні методи та формувати навички їх застосування; навчити використовувати отримані знання для того, щоб не допускати логічних помилок при складанні офіційних документів; формувати вміння аргументовано вести доказ певних тверджень, висувати, будувати і перевіряти версії, швидко знаходити раціональне зерно і помилки в розмірковуваннях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати**: особливості виникнення й розвитку логіки; сутність і зміст форм мислення та операцій з ними; онтологічний, гносеологічний та праксеологічний зміст основних формально-логічних законів; сутність, структуру й різновиди доведення та заперечення; **вміти**: правильно вибудовувати логічні міркування в процесі мислення, визначати форми мислення, їх різновиди, сутність; оперувати з обсягом і змістом поняття, надавати правильне визначення понять; здійснювати правильні висновки за стверджувальним і заперечним модусами умовно-категоричного умовиводу; будувати вірні докази і заперечувати помилкові твердження; будувати пряме і непряме доведення, знаходити типові помилки в структурних елементах доведення; боротися проти недопустимих способів, які застосовуються в ході дискусій, вміти презентувати свої погляди перед аудиторією, обґрунтовувати та відстоювати свою думку, ефективно працювати з аудиторією, впливати на неї за допомогою вербальних і невербальних засобів тощо.

4. Результати навчання – компетенції (з урахуванням soft skills):

Після освоєння дисципліни студенти повинні мати наступні компетентності:

Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, що передбачає вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення

та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу.

Загальні:

3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.
4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.
11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні):

11. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Програмні результати:

4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.
6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.

11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

5. Пререквізити.

Дисципліни, що містять компетенції, необхідні для засвоєння даної дисципліни: “Філософія”, “Історія та культура України”, “Економічна теорія”, “Правознавство”, “Безпека життєдіяльності”, “Психологія”, “Українська мова за фаховим спрямуванням”, “Основи професійної етики та етикету” .

6. Постреквізити.

Дисципліни, для вивчення яких потрібні компетенції, що здобуваються завдяки вивченню дисципліни: “Основи менеджменту”, “Економіка праці та соціально-трудова відносини”, “Самоменеджмент”, “Менеджмент”, “Маркетинг”, “Інноваційний менеджмент”, “Прийняття управлінських рішень”, “Планування і контроль на підприємстві”, “Управлінський та економічний аналіз”, “Теорія ймовірності та економічна статистика”.

7. Інформація про викладача.

Викладач	Тараненко Галина Григорівна
Вчений ступінь, вчене звання	кандидат педагогічних наук, доцент
Профайл викладача	http://www.tsatu.edu.ua/shn/people/taranenko-halyna-hryhorivna/
Контактний тел.	+38(0619)-42-35-58
E-mail:	galyna.taranenko@tsatu.edu.ua

8. Структура курсу.

Номер тижня	Вид заняття	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин				
			лк	лаб	пр.	СРС	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ПРЕДМЕТ І ЗНАЧЕННЯ ЛОГІКИ. ЗАКОНИ ТА ФОРМИ МИСЛЕННЯ							
1	Лекція 1	Логіка як наука	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Предмет та значення логіки	-	-	1	-	3
	Самостійна робота 1	Роль логіки у пізнавальній діяльності людини	-	-	-	2	1
1	Лекція 2	Історія виникнення логіки	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Історія логіки як науки	-	-	1	-	3
	Самостійна робота 2	Сучасний стан розвитку логіки як науки	-	-	-	2	1
2	Лекція 3	Закони мислення	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Основні закони логіки	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 3	Неосновні закони логіки	-	-	-	3	2
3	Лекція 4	Поняття як форма мислення	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 4	Форми мислення. Поняття	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 4	Поняття у пізнавальній діяльності людини	-	-	-	5	2
4	Лекція 5	Судження як форма мислення	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Особливості судження як форми мислення	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 5	Роль судження у пізнанні людини	-	-	-	5	2
5	Лекція 6	Умовивід як форма мислення	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Особливості умовиводу як форми мислення	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 6	Роль умовиводу у пізнавальній діяльності людини	-	-	-	5	2
6-7	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 1	-	-	-	3	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 45 год.			10	-	10	25	50

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АНАЛОГІЯ ТА ГІПОТЕЗА. ДОВЕДЕННЯ ТА СПРОСТУВАННЯ. ЛОГІКА ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ.							
8	Лекція 9	Аналогія та гіпотеза	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Аналогія та гіпотеза у пізнавальній діяльності людини	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 9	Значення гіпотези та аналогії у науковому пошуку	-	-	-	4	2
9	Лекція 10	Доведення і спростування	1	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Доведення та спростування у науковій діяльності	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 10	Особливості конструювання доведення	-	-	-	4	2
10	Лекція 11	Логіка публічного мовлення	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Оратор та риторичний ідеал	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 11	Історія ораторського мистецтва	-	-	-	4	2
11	Лекція 12	Основні засади красномовства	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 12	Класифікація красномовства	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 12	Культура та образність ораторського мовлення	-	-	-	4	2
12	Лекція 13	Публічний виступ	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 13	Методика підготовки промови	-	-	2	-	6
	Самостійна робота 13	Діалогічна та конфронтаційна риторика	-	-	-	4	2
13-14	Самостійна робота	Підготовка до ПМК 2	-	-	-	3	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 45 год.			10	-	10	25	50
Диференційований залік			-	-	-	-	-
Всього з навчальної дисципліни – 90 год.			20	-	20	50	100

9. Методи та форми навчання.

Основними формами проведення занять є лекція та практичне заняття.

У процесі викладання дисципліни активно використовуються **інноваційні методи навчання** (брейнстормінг, робота в парах, групові дискусії, сесія «питання-відповідь», метод проєктів, групові обговорення, ділові та рольові ігри, баскет-метод (метод навчання на основі імітації ситуації), тренінг-навчання, практичний експеримент тощо) та **традиційні методи навчання** (словесні, наочні, практичні; методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування отриманих знань, умінь і навичок; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі; порівняння,

узагальнення, конкретизації і виділення головного; навчальна дискусія, пізнавальні ігри, створення ситуації інтересу і новизни у процесі викладання, опора на життєвий досвід здобувача вищої освіти, стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні тощо).

10. Політика курсу.

Політика курсу спрямована на розвиток уміння розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми, вміння працювати у команді та індивідуально, вміння приймати виважені рішення та делегувати відповідальність, налагоджувати ефективне спілкування та доброзичливі стосунки у колективі, вміння попереджувати та вирішувати конфліктні ситуації, вміння презентувати результати професійної діяльності, вміння планувати робочий та особистий час, вчасно вирішувати поставлені завдання, орієнтування на вирішення проблем, креативність та гнучкість у процесі їх аналізу.

Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі.

На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді.

На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід.

При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи.

Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Пропущені заняття необхідно відпрацьовувати протягом 2 тижнів (за умови неможливості виконання в означений термін із поважної причини, строки відпрацювання оговорюються індивідуально).

При виконанні всіх завдань і видів контролю курсу слід дотримуватись академічної доброчесності.

Питання щодо курсу можна поставити викладачеві у мережі Facebook або E-mail.

11. Форма контролю знань.

Поточний контроль здійснюється впродовж кожного практичного заняття (всього за ЗМ 1 – 30 балів, ЗМ 2 – 30 балів).

Контроль самостійної роботи здійснюється впродовж кожного заняття (всього за СРС 1 – 10 балів, СРС 2 – 10 балів).

Підсумковий модульний контроль складається із 2 модулів (всього за ПМК 1 – 10 балів, ПМК 2 – 10 балів).

Підсумковий контроль – диференційований залік, що є результатом суми балів за усіма видами робіт (ЗМ 1 + ЗМ 2 + ПМК 1 + ПМК 2 + СРС 1 + СРС 2).

12. Шкала оцінювання.

Дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою. Критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти підсумкового оцінювання є досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення дисципліни, що складає 60 балів.

Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну та шкалу ЄКТС здійснюється у наступному порядку:

Шкала рейтингу ТДАТУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		Екзамен або диференційований залік
90-100	A	5 (відмінно)

82-89	B	4 (добре)
75-81	C	
67-74	D	3 (задовільно)
60-66	E	
35-59	FX	2 (незадовільно) (з можливістю повторного перескладання)
0-34	F	2 (незадовільно) (з обов'язковим повторним вивченням курсу)

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси.

- 1) Мозгова Н.Г. Логіка / Н. Г. Мозгова. – К.: Каравелла, 2011. – 248 с.
- 2) Орендарчук Г. О. Логіка / Г. О. Орендарчук . – Тернопіль: Астон, 2008. – 272 с.
- 3) Тофтул М. Г. Логіка / М. Г. Тофтул. – К.: Вид. центр «Академія», 2003. – 368 с.
- 4) Тараненко Г.Г. Практикум з логіки: навчальний посібник / Т.С.Троїцька, Г.Г.Тараненко, О.М.Троїцька. – Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, 2013. – 100 с.
- 5) Науково-технічна бібліотека ТДАТУ: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. – Точка доступу: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>

14. Інформаційний пакет дисципліни.

Інформаційний пакет з дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/index.php?categoryid=335> і включає календарно-тематичний план дисципліни (структуру); завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; методичні рекомендації до практичних занять, питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.